

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/100/2013
Identifikačné číslo spisu:	7013200491
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7013200491.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: P. bytom E., zastúpený JUDr. Máriou Orinčákovou, advokátkou so sídlom Slovenská č.15, Prešov, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul.29.augusta č.8, Bratislava, o výšku invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 28. mája 2013, č.k. 2Sd/32/2013-25, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 28.mája 2013, č.k. 2Sd/32/2013-25 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X z 21.01.2013 z r u š u j e a vec jej vracia na ďalšie konanie.

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 135,76 € do rúk právnej zástupkyne navrhovateľa, JUDr. Márie Orinčákovvej, do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 28.mája 2013, č.k. 2Sd/32/2013-25, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X z 21.01.2013, ktorým zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku s odôvodnením, že miera poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je naďalej 60%. Súčasne krajský súd účastníkom nepriznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal z dávkového spisu odporkyne za preukázané, že navrhovateľ ako poberateľ invalidného dôchodku bol pri kontrolnej lekárskej prehliadke v roku 2008 uznaný invalidným s mierou poklesu 60% pri rozhodujúcom zdravotnom postihnutí (zhubný nádor spodiny dutiny ústnej bez recidívy nádoru). V konaní o žiadosti o zvýšenie invalidného dôchodku bol zdravotný stav navrhovateľa posúdený posudkovým lekárom príslušnej pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne v dňoch 11.01.2013 a 10.04.2013 so zhodným záverom, že je naďalej invalidný podľa § 71 zákona č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č.461/2003 Z.z.) s nezmenenou, 60% mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Posudkoví lekári

poukázali na výsledky kontrolného stomatologického vyšetrenia, ktoré preukazuje remisiu ochorenia bez známkov recidívy a pre vyššie uvedené rozhodujúce zdravotné postihnutie určili mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (ďalej aj „miera poklesu“) v rozsahu 50% podľa kapitoly VII, oddiel B, položky 9 písm. c) prílohy č.4 zákona. Súčasne prihládli na ďalšie ochorenia (bolesti chrčtice v celom priebehu, coxartróza II. stupňa obojstranne, hypertenzia III. stupňa) a mieru poklesu za rozhodujúce zdravotné postihnutie zvýšili o 10% na celkových 60%. Navrhovateľ namietal, že jeho stav po prekonanom onkologickom ochorení mal byť hodnotený podľa kapitoly XV, oddiel H, položky 1 písm. b) prílohy č.4 zákona č.461/2003 Z.z., lebo podľa tohto oddielu sa postupuje v prípadoch, keď odstránením nádoru došlo k porušeniu stability nosného alebo pohybového aparátu a k obmedzeniu pohybu, čo sa podľa jeho názoru vzťahuje aj na jazyk ako pohybový aparát. Túto námietku krajský súd vyhodnotil ako nedôvodnú s tým, že ochorenie, ktoré je u navrhovateľa určené ako rozhodujúce, v tejto kapitole nie je uvedené. Krajský súd považoval posudky posudkových lekárov za úplné, objektívne a presvedčivo odôvodňujúce záver o zatiaľ iba 60% miere poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť, ktorá bola stanovená v maximálne možnej miere a preto rozhodnutie odporkyne potvrdil ako zákonné.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietol, že posudkový lekár pobočky sa v posudku nevysporiadal s diagnózami C 01 - zhubný nádor koreňa jazyka a K 05 - zápaly ďasien, gingivitída a peridontálne choroby, jeho posudok je nepresvedčivý a v rozpore s vyjadrením ošetrojúceho onkológa z 12.11.2012, podľa ktorého „.... jazyk fixovaný ku spodine ústnej v rozsahu celej ľavej strany ako následok rozsiahleho operačného zákroku spojeného s resekciou viac ako polovice jazyka a čiastočne aj spodiny ústnej. Spodina ústna a jazyk tuhé v oblasti operačnej jazvy. Zlá artikulácia a pohyblivosť jazyka, sliznica v norme. Prítomná len horná zubná náhrada. Dolnú náhradu nie je pre anatomicke podmienky vzniknuté operačným zákrokom a následkom RAT možné zhotoviť“. Ďalej namietol, že hoci posudkový lekár ústredia vychádzal z tých istých podkladov, ale inej diagnózy a to C 76.0 - zhubné nádory nepresne určených, sekundárnych a nešpecifikovaných lokalizácií, čo v posudku nevysvetlil. Ak je teda určenie diagnózy pre potreby určenia miery poklesu na úvahe posudkového lekára, potom by nemal byť problém zaradiť jeho ochorenie pod kapitolu XV, oddiel H, položku 1 písm. b) prílohy č.4 zákona. K týmto nedostatkom sa krajský súd nevyjadril. Z uvedených dôvodov navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil. Poukázala na to, že za rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa bol stanovený nádor hlavy a krku, ktorý je zaradený v kapitole VII oddiel B, položka 9 písm. c) prílohy č.4 zákona.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie predchádzajúce jeho vydaniu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods.2 O.s.p. a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre jeho potvrdenie.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku.

Z dávkového spisu a posudkovej dokumentácie odporkyne vyplýva, že:

- navrhovateľ bol pre tumor jazyka operovaný vo februári 1998 a bol uznaný invalidným podľa § 29 ods.2 písm. a) zákona č.100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a na tom základe mu bol priznaný invalidný dôchodok, ktorý sa podľa § 263 ods.1 zákona č.461/2003 Z.z. považuje za invalidný dôchodok podľa zákona o sociálnom poistení;
- rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX z 09.04.2005 bol invalidný dôchodok navrhovateľa od 14.05.2005 znížený podľa § 73, § 112 ods.4 a 6 a § 263 ods.5 zákona č.461/2003 Z.z. dôvodu, že miera jeho poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola od 24.02.2005 podľa § 71 tohto zákona znížená na 55%;
- rozhodnutím odporkyne číslo XXX XXX XXXX 0 z 29.11.2006 bol navrhovateľovi podľa § 29 zákona č.100/1988 Zb. a § 263a ods.1 písm. b) zákona č.461/2003 Z.z. invalidný dôchodok zvýšený od 14.05.2005 (teda odo dňa jeho zníženia predchádzajúcim rozhodnutím) na 6869 Sk mesačne s

odôvodnením, že podľa posudku, vypracovaného v súlade s § 263a ods.1 písm. b) zákona č.100/1988 Zb., je navrhovateľ naďalej invalidný podľa § 29 ods.3 zákona č.100/1988 Zb.;

- navrhovateľ žiadosťou z 13.03.2009 požiadal o priznanie invalidného dôchodku od 01.03.2009;
- rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX z 28.07.2009 odporkyňa navrhovateľovi odňala invalidný dôchodok od 14.10.2009 s odôvodnením, že podľa posudku posudkového lekára už nie je invalidný podľa § 29 ods.3 zákona č.100/1988 Zb, ale je len čiastočne invalidný podľa § 37 ods.3 tohto zákona. Súčasne mu rozhodnutím toho istého čísla z 24.08.2009 priznala čiastočný invalidný dôchodok. Obe tieto rozhodnutia boli zrušené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 20.januára 2010, č.k. 3Sd/126/2009-14, zrušené a vec bola vrátená odporkyni na ďalšie konanie;
- odporkyňa vo veci rozhodnutiami z 23.11.2010 v spojení s rozhodnutím z 18.03.2010 (s odôvodnením, že podľa posudku posudkového lekára už nie je invalidný podľa § 29 ods.3 zákona č.100/1988 Zb, ale je len čiastočne invalidný podľa § 37 ods.3 tohto zákona, resp. je invalidný podľa § 71 zákona č.461/2003 Z.z. pre 60% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť) rozhodla znovu tak, že navrhovateľovi od 14.10.2009 odňala invalidný dôchodok (priznaný podľa § 29 zákona č.100/1988 Zb.), súčasne rozhodla o priznaní čiastočného invalidného dôchodku od 14.10.2009 v sume 131,30 € mesačne a vzhľadom na to, že výška invalidného dôchodku podľa § 70 zákona č.461/2003 Z.z. k uvedenému dňu je nižšia ako suma čiastočného invalidného dôchodku, podľa § 263a ods.2 a § 112 ods.2 zákona č.461/2003 Z.z. rozhodla o zániku nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 zákona č.461/2003 Z.z. - všetky tieto rozhodnutia boli rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 10.mája 2011, č.k. 1Sd/16/2011-48, zrušené a vec bola vrátená odporkyni na ďalšie konanie. Z odôvodnenia uvedeného rozsudku s poukazom na predchádzajúci rozsudok krajského súdu vyplýva, že odporkyňa si neujasnila, na akom základe posudzovala navrhovateľa dňa 27.08.2008, pričom musí rozhodnúť aj o žiadosti navrhovateľa o zvýšenie dôchodku zo dňa 13.03.2009 a pri rozhodovaní o výške dôchodku zohľadniť aj skutočnosť, že navrhovateľ poberá invalidný dôchodok aj z Českej republiky;
- odporkyňa následne rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX X z 11.10.2011 rozhodla, že navrhovateľovi od 14.10.2009 vznikol nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 zákona č.461/2003 Z.z. pre 60% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a to v sume 266,90 € mesačne a preto týmto dňom zaniká nárok na čiastočný invalidný dôchodok v sume 131,30 € mesačne;
- rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX X z 21.01.2013, ktoré je predmetom preskúmavania v tomto súdnom konaní, odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok.

Z dávkového spisu odporkyne teda vyplýva, že odporkyňa doteraz právoplatne nerozhodla nielen o priznaní čiastočného invalidného dôchodku, ale ani o odňatí invalidného dôchodku, ktorý bol priznaný podľa § 29 zákona č.100/1988 Zb., túto skutočnosť opomenul aj krajský súd. Táto okolnosť je však tak závažnou okolnosťou, ktorá má za následok, že rozhodnutie odporkyne zo dňa 21.01.2013 odporkyňa vydala na základe nedostatočne zisteného skutočného stavu veci. Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods.3 O.s.p. zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne zadovážiť si nový posudok o trvaní invalidity podľa § 29 ods.3 zákona, resp. o jej zmene na čiastočnú invaliditu podľa § 37 ods.3 zákona č.100/1988 Zb. od 14.10.2009 a súčasne aj o invalidite podľa § 71 zákona č.461/2003 Z.z. (na základe žiadosti z 13.03.2009).

Odvolací súd pritom poukazuje na to, že z nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky, č.k. PL.ÚS 25/05-51 zo 7.júna 2006 vyplýva, že ak bol poistencovi priznaný invalidný dôchodok pred 01.01.2004, potom sa jeho invalidita aj po 31.12.2003 musí posudzovať aj podľa zákona účinného pred 01.01.2004, teda v danom prípade podľa zákona č.100/1988 Zb.

V novom posudku sa preto posudkoví lekári musia vyjadriť aj k trvaniu, resp. zániku invalidity z hľadiska kritérií uvedených v § 29 ods.3 zákona č.100/1988 Zb. v spojení s § 18 ods.1 vyhlášky č.100/1988 Zb. To znamená, že v novom posudku je potrebné vyhodnotiť schopnosť navrhovateľa vykonávať sústavné zamestnanie s určitou pravidelnosťou tak, že nárok z neho je stálym zdrojom príjmu, pričom sústavným zamestnaním nie je zamestnanie, ktoré nezakladá nemocenské zabezpečenie

alebo ktoré netrvá aspoň po dobu šiestich mesiacov po sebe nasledujúcich alebo zamestnanie vykonávané v rámci pracovnej rehabilitácie odporúčanej príslušným orgánom. V novom posudku sa v prípade záveru o zániku tejto invalidity vysporiadajú aj s námietkou navrhovateľa ohľadom diagnostického hodnotenia jeho postihnutia

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods.1 v spojení s § 224 ods.1 a § 250l ods.2 O.s.p. vzhľadom na úspech navrhovateľa v konaní tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Navrhovateľovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia advokátom za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava veci + podanie odvolania dňa 16.07.2013) vo výške 1/13 výpočtového základu, teda 2x 60,07 € + 2x režijný paušál 7,81, celkovo 135,76 €, ktorú je odporkyňa podľa § 149 ods.1 O.s.p. povinná zaplatiť právnej zástupkyňi navrhovateľa.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.